

Erick og Ingrid Struckmanns Naturfredningsfond
Att. Skovfoged Niels Worm

Naturbeskyttelse (F2
postkasse)
J.nr. 2025 - 106486
Ref. jkw
Den 28. oktober 2025

**Dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til naturforbedrende tiltag
som oprensning af vandhuller mv. indenfor strandbeskyttelseslinjen
på matr. 1a Eskilsø, Frederikssund Kommune**

Ansøgning

I har ansøgt om dispensation efter naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til naturforbedrende tiltag inden for strandbeskyttelseslinjen for padder på Eskilsø i form af oprensning af 2 vandhuller (1 og 7), at kunne anlægge et nyt vandhul (2), at kunne udlægge stendynger ved søen (3) og vandhul (6) samt at kunne foretage 3 skrab på ejendommen matr. 1a Eskilsø, Frederikssund Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til som beskrevet i *Redegørelsen for sagen*:

- at oprense vandhullerne 1 og 7,
- at etablere/genskabe vandhul 2,
- at udlægge enkelte større sten samt stendynger i og ved vandhullet 6 og søen 3, samt
- at foretage 3 skrab på den sydlige del af øen.

Dispensationen er meddelt på vilkår om, at udspredelse af oprenset materiale mv. sker som beskrevet i redegørelsen.

Det bemærkes at søen "3" kun delvist ligger inden for det strandbeskyttede område.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Erick og Ingrid Struckmanns Naturfredningsfond ansøger om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til en række naturforvaltningstiltag på Eskilsø, der alle har til formål at bevare og fremme naturforholdene for især padder, men også vandinsekter. Projektet er delvist støttet af Danmarks Naturfond.

De ansøgte tiltag inden for strandbeskyttelseslinjen omfatter

- oprensning/uddybning af 2 eksisterende vandhuller (1 og 7),
- retablering af tidligere eksisterende vandhul (2) såfremt bundforholdene er gunstige,
- etablere stendynger ved sø/vandhul 3 og 6,
- samt etablere 3 paddeskrab på øens sydvestlige del.

De naturforbedrende tiltag er baseret på baggrund af en undersøgelse af Amphi Consult v/Astrid Friis Tofte. Det drejer sig om nedstående tiltag, som alle vil blive udført om efteråret/vinteren (fra 1. september til 1. marts) og omfatter følgende foranstaltninger.

*Vandhullerne 1, 2, 6 og 7 ligger indenfor strandbeskyttet areal.
Nr. 3 og 5 ligger delvist uden for strandbeskyttelsen. Der sker alen
dispensationkrævende tiltagi det strandbeskyttede areal for nr. 3.*

Vandhul 1

Vandhullet fremstår i dag væsentligt tilgroet og præget af både fisk og skyggegivende vegetation, hvilket reducerer dets værdi som levested for padder.

For at forbedre de økologiske forhold i dette vandhul søges om dispensation til følgende tiltag:

- Oprensning af vandhullet: En del af den tætte bevoksning af dunhammer graves væk og de fremspirende pilebuske ryddes helt. Oprensningen udføres selektivt, så en andel af vegetationen i sumpzonen bevares til naturlig genindvandring. Alt opgravet materiale fjernes fra søen og udlægges i et tyndt lag (max 30 cm) på arealer omkring gården, der ikke er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3.
- Skyggende træer: Enkelte træer på sydsiden fældes, så der skabes bedre mulighed for solindfald. Dette vil øge vandtemperaturen og dermed gavne paddernes ynglemuligheder i vandhullet. Der fældes ikke gamle træer, som vurderes at være levested for flagermus. De efterladte træer og buske skal sikre fortsat læ og variation i strukturerne omkring vandhullet. Desuden benyttes de fældede træer som dødt ved i nærheden af vandhullet, så dette blandt andet kan benyttes til overvintring for padderne.
- Fjernelse af fisk: Vandhullet tørlægges midlertidigt ved pumpning for at fjerne den etablerede bestand af nipigget hundestejle. Tørlægningen foretages om efteråret, hvor dyrelivet er mindst sårbart og vandstanden er lavest. Ved at fjerne fiskebestanden vil paddernes ynglesucces forbedres markant i vandhullet.
- Udfladning af brink: Mindst én af brinkerne flades ud, så der skabes en god oversvømmelses- og sumpzone. Dette vil dels give egnede yngleområder for padder og vandinsekter, dels gøre det nemmere for evt. græssende dyr at gå ned til vandhullet og dermed bidrage til langsigtet vedligeholdelse ved afgræsning af problematisk vegetation ude i vandhullet (fx dunhammer og pilebuske) og ved at træde brinkerne op og holde disse lysåbne.

Vandhul 2

Lavningen vurderes at have et potentiale som levested for padder og vandinsekter, men for nuværende står den kun tidvist med vand (formentligt kun til tidligt forår eller i meget våde år), hvorfor det ikke kan benyttes som ynglested af padder. Da lavningen ligger i kote 1,25 – svarende til andre vandhuller på øen, der holder vand året rundt – undersøges området nærmere med henblik på etablering eller genskabelse af et temporært eller permanent vandhul.

Hvis forholdene viser sig at være gunstige for etablering/genskabelse af et vandhul, vil evt. drænledning blive ødelagt og der vil blive foretaget et skrab (ca. 50 cm) af de øverste jordlag for at genskabe et lavvandet vandhul på op til 1500 m² med jævnt skrånende bredder i forholdet 1:5. Det opgravede materiale vil blive udlagt i et tyndt lag (max. 30 cm) på naturmæssigt mindre værdifulde arealer i umiddelbar nærhed af lavningen.

Vandhul 3

Der udlægges spredte stendynger på land og i Klydesøen for at klargøre vandhullet til grønbroget tudse, der tidligere har levet på Eskilsø og nu overvejes genudsat. Dette tiltag vil kun blive gennemført, hvis Struckmannfonden beslutter at arbejde for en genudsætning af grønbroget tudse på øen.

Vandhul 5

Da den sydlige del af vandhullet altid tørrer ud, foretages en mindre uddybning (ca. 30-50 cm), så den del også holder vand de fleste år. Det opgravede materiale vil blive udlagt i et tyndt lag (max. 30 cm) på naturmæssigt mindre værdifulde arealer i umiddelbar nærhed af vandhullet.

Vandhul 6

Der udlægges spredte sten/stendynger på land og i vandhullet for at klargøre vandhullet til grønbroget tudse, der tidligere har levet på Eskilsø og nu overvejes genudsat. Dette tiltag vil kun blive gennemført, hvis Struckmannfonden beslutter at arbejde for en genudsætning af grønbroget tudse på øen.

Vandhul 7

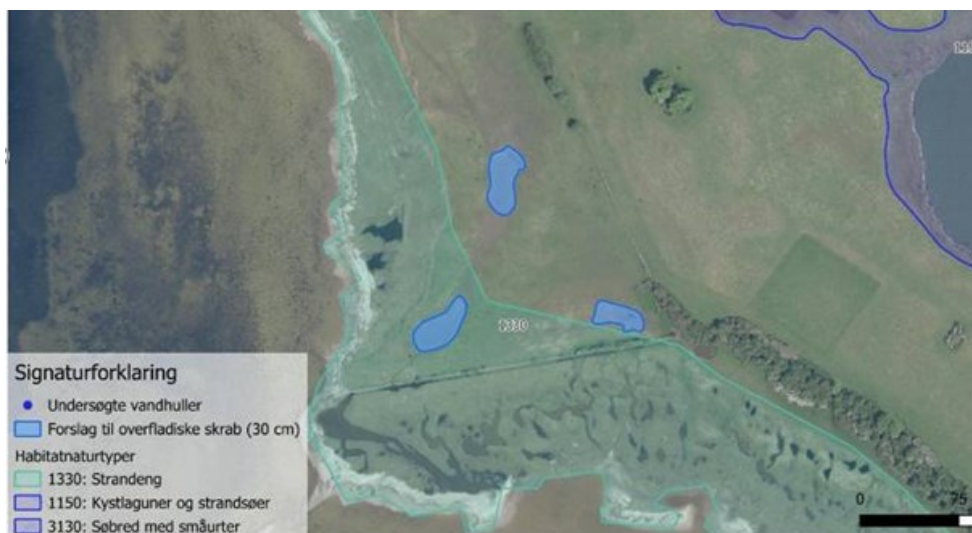
Vandhullet nær hovedhuset fremstår stærkt tilgroet med især tagrør og uden synligt vandspejl. For at genskabe vandhullets naturmæssige værdi for padder foretages en oprensning og vandhullet uddybes (ca. 30-50 cm). En øget dybde vil bidrage til en mere stabil vandstand og reducere risikoen for tidlig eller ofte udtørring. Det opgravede materiale udlægges i et tyndt lag (max 30 cm) på arealer omkring vandhullet, der ikke er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3.

Skrab

På kortene nedenfor er indtegnet tre områder (lyseblå farve) til overfladiske skrab for at skabe nye levesteder for grønbroget tudse. Inden skrabene foretages, vil der blive foretaget grundige botaniske undersøgelser på de udvalgte lokaliteter for at sikre, at vigtige plantearter ikke fjernes ved disse skrab. Det vurderes, at de overfladiske skrab vil kunne fremme opvæksten af den oprindelige frøbank, der ligger længere nede i jorden. Der vil derfor potentielt komme en større biodiversitet med værdifulde arter for naturtyperne på den del af øen.

Det vestligste forslag er placeret indenfor kortlagt 1330 strandeng (jf. Habitatdirektivet), mens de alle tre er placeret indenfor registreret §3-eng (jf. NBL).

Det opgravede materiale vil blive udlagt i et tyndt lag (max. 30 cm) på naturmæssigt mindre værdifulde arealer i umiddelbar nærhed (bl.a. udenfor arealer med kortlagte habitatnaturtyper). Disse tre skrab vil kun blive gennemført, hvis Struckmannfonden beslutter at arbejde for en genudsætning af grønbroget tudse på øen.

Lokaliteten for de 3 skrab

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 8a, stk. 1, nr. 7, skal Kystdirektoratet vurdere, om byggeriet kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. N136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 120 Roskilde Fjord og fuglebeskyttelsesområde nr. 105 Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt i negativ retning. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at ændringerne er afvejet for at forbedre naturforholdene i området.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare – ud over den påvirkning de naturforbedrende foranstaltninger har til formål at resultere i - og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et kendt levested for bilag IV-arten Stor Vandsalamander.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet finder, at naturgenopretning er et anerkendelsesværdigt formål, der som udgangspunkt bør fremmes også inden for strandbeskyttelseslinjen.

Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kan der således, på baggrund af en konkret vurdering, meddeles dispensation til etablering af mindre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller og/eller hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at de ansøgte og beskrevne tiltag i form af uddybning mv. af de eksisterende vandhuller samt etableringen af et nyt, vil have en klar naturforbedrende effekt som levested for Stor Vandsalamander samt padder i øvrigt.

Det er endvidere direktoratets vurdering, at en tilsvarende naturforbedrende effekt vil kunne ske ved at etablere paddeskjul ved udlæg af sten/stendynger ved vandhullerne 2 og 6, samt gennemførelsen af de 3 skrab – uanset om der sker genudsætning af grønbroget tudse. Direktoratet har derfor undladt at stille denne udsætning af grønbroget tudse som en betingelse for disse tiltag.

Kystdirektoratet har endvidere vurderet det ansøgte i forhold de landskabelige konsekvenser samt i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund dispensation til de ansøgte tiltag inden for det strandbeskyttede område.

Dispensationen er meddelt på vilkår om udspredning af opgravet materiale.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
+45 91 35 74 34
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Frederikssund Kommune, epost@frederikssund.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Frederikssund, frederikssund@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland v/ Poul Erik Pedersen, nordsjaelland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Frederikssund, frederikssund@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Nordsjælland, nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Nationalpark Skjoldungernes land, npskjold@danmarksnationalparker.dk

epost@frederikssund.dk; dn@dn.dk; frederikssund@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
nordsjaelland@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk;
frederikssund@dof.dk; oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk; nordsjaelland@fredningsnaevn.dk;
npskjold@danmarksnationalparker.dk; nielswormtibirke@gmail.com;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3 : Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

H120 Roskilde Fjord

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1014	Skæv vindelsnegl	
1016	Sumpvindelsnegl	
1095	Havlampret	
1166	Stor vandsalamander	
1903	Mygblomst	
1936	Stellas mosskorpion	
5380	Eremit*	
6216	Blank seglmos	X
1110	Sandbanke	
1140	Vadeflade	
1150	Lagune*	
1160	Bugt	
1210	Strandvold med enårige planter	
1220	Strandvold med flerårige planter	
1230	Kystklint/klippe	
1310	Enårig strandengsvegetation	
1330	Strandeng	
3130	Søbred med småurter	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	
6120	Tørt kalksandsoverdrev*	
6210	Kalkoverdrev*	
6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
6430	Urtebræmme	
7140	Hængesæk	
7220	Kildevæld*	
7230	Rigkær	
9110	Bøg på mor	
9130	Bøg på muld	
9160	Ege-blandskov	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	
91E0	Elle- og askeskov*	

F105 Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø

Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Havørn	Y/T	stk. 2	F1, F2	
Dværgrterne	Y	stk. 1	F1	
Fjordterne	Y	stk. 1	F1	
Havterne	Y	stk. 1	F1	
Klyde	Y	stk. 1	F1	
Rødrygget tornskade	Y	stk. 1	F1	
Rørdrum	Y	stk. 1	F1	
Rørhøg	Y	stk. 1	F1	
Sorthovedet måge	Y	stk. 1	F1	
Blishøne	T	stk. 2	F3	
Grågås	T	stk. 2	F3	
Hvinand	T	stk. 2	F3	
Knarand	T	stk. 2	F3	
Knopsvane	T	stk. 2	F3	
Krikand	T	stk. 2	F3	
Lille skallesluger	T	stk. 1	F2	
Sangsvane	T	stk. 1	F2	
Skeand	T	stk. 2	F3	
Stor skallesluger	T	stk. 2	F3	
Troldand	T	stk. 2	F3	